

[Indenrigsministeren.]

sindssygehospital i Brønderslev, var der forløbet mere end 40 år, siden man her i landet havde taget et til formålet bygget sindssygehospital i brug. I Sønderjylland havde man i mellemtiden, i årene efter genforeningen, indrettet sindssygehospitaler i forhåndenværende bygninger, men ellers havde man ladet det blive ved det bestående. Derfor er det ikke urigtigt, når man har hævdet, at vort almene hospitalsvæsens rige udvikling gennem mange år er gået sindssygehospitalerne forbi, og derfor kan det heller ikke undre, at kravene om en udbygning og modernisering af disse hospitaler efterhånden fik en sådan styrke, at man ikke kunne sidde dem overhørig.

Det er i dag alment erkendt, at vi ikke tør affinde os med den nuværende tingenes tilstand, og det er et af alle næret ønske, at det, der inden for de økonomiske muligheds rammer kan gøres for at fremme en hensigtsmæssig udbygning af det psykiatriske hospitalsvæsen, også skal sættes i værk. Begyndelsen blev gjort med loven af 31. marts 1953, hvis planer på en enkelt undtagelse nær er realiseret eller i begreb med at blive det. Tiden for en ny lov, der kan følge udviklingen op, er inde, og det lovforslag, jeg fremsætter, vil utvivlsomt fra alle sider blive set som et selvfølgelig skridt til indfrielse af samfundets tungtvejende forpligtelser på dette område. Disse forpligtelser er da også med megen styrke understreget i en henvendelse, der er rettet til regeringen af tilsynsrådet for statens sindssygehospitaler, hvori repræsentanter for tinget har sæde. Tilsynsrådet, hvis medlemmer fra talrige besøg på samtlige hospitaler har indgående kendskab til det statslige sindssygevæsen og de vilkår, hvorunder det arbejder, anser lovforslagets fremsættelse og gennemførelse for en bydende nødvendighed. Jeg må med tilsynsrådet være fuldt og helt enig heri.

I en indledende paragraf fremsættes forslag om at ændre betegnelsen „sindssygehospital“ til „psykiatrisk hospital“, på tilsvarende måde som man for et halvt århundrede siden, i øvrigt også ved udtrykkelig lovbestemmelse, ændrede betegnelsen fra anstalt til hospital. Man kan altid debattere det påkrævede i slige navneforandringer, og man kan have forskellige meninger om

den mest hensigtsmæssige betegnelse, men det foreslåede navn fremtræder ud fra et sagkyndigt synspunkt som det mest dækkende. Betegnelsernes ændring vil i sig selv understrege, at det er nye hospitalstyper med nye muligheder, hvorom der nu er tale.

Lovforslagets egentlige hospitalsplaner omfatter psykiatriske hospitaler i Hillerød, Hjørring og Odense. Forslagets grundlag er den afgivne kommissionsbetænkning, der indeholder en meget indgående analyse af de kommende års sandsynlige behov. Til de af kommissionen foretagne undersøgelser slutter sig en i efteråret 1957 foretaget systematisk gennemgang af hospitalernes patientbelæg, der har bekræftet, at den seneste udvikling ikke på nogen måde har ændret problemstillingen. Behovet for hospitalspladser er stadigt voksende, og stilstand i udviklingen vil derfor være ensbetydende med tilbagegang — en tanke, man ikke, når henses til sindssygevæsenets katastrofale pladsforhold, tør tænke til ende. Voksende behandlingsmuligheder øger jævnsides med befolkningstilvæksten tilgangen til hospitalerne; der både indlægges og udskrives flere patienter end tidligere, og antallet af patienter er nu større end nogensinde før. Man har på de i de sidste år ibrugtagne institutioner — jeg tænker herved ikke blot på hospitalet i Brønderslev, men også på plejehjemmene i Ballerup og Viborg og på det psykiatriske børnehospital i Århus — kunnet se, hvad gode pladsforhold betyder for patienternes velbefindende. Talrige vidnesbyrd herom foreligger fra personale, der har set de samme patienter sidde sløvt hen på en overfyldt afdeling og komme i gang under friere forhold. Det er hele små mirakler, der her er tale om.

Kommissionen har regnet med, at sindssygehospitalerne skulle have et sengetal, svarende til 2,5 ‰ af befolkningen. Både i Sverige og Norge regner man med 4 ‰, og der er derfor for så vidt grund til at antage, at den danske bedømmelse, selv om forudsætningerne varierer, ligger i underkanten af det faktiske behov. Kommissionen har også efterprøvet behovets geografiske fordeling, og de hospitaler, der nu fremsættes forslag om, indgår som de første led i den af kommissionen på grundlag heraf lagte plan. Det havde været kommissionens tanke, at flere hospitalsplaner skulle med-